

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦး၏ ရှေ့ခရီး

မောင်စာဂ

၂၀၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်းတင်သွင်းရမည့် နောက်ဆုံးနေ့ရက် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၁၁ ရက်သည် ပြည်မြောက်သွားပြီဖြစ်သည်။ အမည်စာရင်းတင်သွင်းမှု အခြေအနေကို လေ့လာကြည့်ရာ တွင် နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်း ၂၄ ခုက ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၆၂ ဦး၊ တစ်ဦးပဲပုဂ္ဂလအမည်စာရင်းတင်သွင်းသူ ခုနစ်ဦး၊ စုစုပေါင်း ၆၉ ဦး အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားသည်။

သက်ဆိုင်ရာရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများက အမည်စာရင်း တင်သွင်းလာမှုအပေါ် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများနှင့်အညီ စိစစ်မှုများ ပြုလုပ်ကြမည်။ ပြီးလျှင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ အမည်စာရင်းများကို သတ်မှတ်ထားသော ပုံစံ(၁၀) ဖြင့် အတည်ပြုကြေညာသွားမည်။ ပုံစံ(၁၀) ဖြင့် အတည်ပြုကြေညာချက်တွင်ပါရှိသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ဆက်လက်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ကြရမည့်အမည်ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦး၏ ရှေ့ခရီးသည် အချိန်တိုအတွင်း လုပ်ငန်းများစွာကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်ကြရတော့မည်။

ဤတွင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦး မည်သည့်အခွင့်အရေးများရှိသနည်း။ မည်သည့်ကို ဆောင်ရွက်မည်ကို ရောင့်ရဲမည်နည်း။ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများတွင် မည်သို့ ပြဌာန်းထားသနည်း။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က မည်သို့ညွှန်ကြားထားသနည်း။ အရေးပါသည့် အချက်အလက်အနှစ်ချုပ်ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါရစေ။

အခွင့်အရေးများ

- ၁။ အတည်ပြုပြီး မဲစာရင်းတစ်စုံကို အခမဲ့ကူးယူခွင့် ရှိသည်။
- ၂။ မိမိကိုယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးကိုဖြစ်စေ မိမိ၏ရွေးကောက်ပွဲကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်ထားခွင့်ရှိသည်။
- ၃။ မဲရအသီးသီး၌ မိမိ၏ကိုယ်စားဆောင်ရွက်ရန် မဲရ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့် အတူ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးခန့်ထားခွင့်ရှိသည်။
- ၄။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများ၊ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ထားသော ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း မဲဆွယ်စည်းရုံးဟောပြောခွင့်နှင့် ရေးသားပုံနှိပ်ထုတ်ဝေစည်းရုံးခွင့်ရှိသည်။
- ၅။ မဲဆွယ်စည်းရုံးရာတွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ငွေကျပ် သိန်းတစ်ရာအထိ သုံးစွဲခွင့်ရှိသည်။
- ၆။ ကြိုတင်ဆန္ဒပေးခြင်း၊ မဲရတွင် ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးခြင်းလက်မှတ်များကို ရေတွက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်အားလုံး ကြည့်ရှုခွင့်ရှိသည်။
- ၇။ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဖြစ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်ထားချက်များနှင့်အညီ တိုင်းတန်းလျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။
- ၈။ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရသူအား ကန့်ကွက်လိုလျှင် သတ်မှတ်ထားချက်များနှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သို့ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ဆောင်ရန်အချက်များ

- ၁။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အတည်ပြုပြီး သည့်အခါ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း စိစစ်ရေးကော်မရှင်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲမှ ထုတ်ယူရန်။
- ၂။ မဲဆွယ်စည်းရုံးခြင်း အသုံးစရိတ်ငွေများနှင့် ပတ်သက်၍ ငွေစာရင်းစာအုပ် စနစ်တကျထားရှိပြီး မှန်ကန်စွာ ရေးသွင်းရန်။
- ၃။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးစီးသည့်အခါ ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်ငွေစာရင်းကို ပုံစံ (၂၀) ဖြင့် ရေးသွင်း၍ ရွေးကောက်

တင်မြောက်ခံရသည့် ကိုယ်စားလှယ်၏ အမည်ကို ကြေညာသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်သွင်းရန်။

၄။ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြီးနောက် ဆန္ဒမဲများစာရင်းပြည့်သွင်းသည့် လွှတ်တော်အလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် မဲစာရင်းပုံစံများတွင် မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မဲစာရင်းအရေအတွက် ပုံစံများ၌ လက်မှတ်ရေးထိုးရန်။

၅။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် ရန်သူအားချင်းသာယာရေးကို ထိပါစေမည့် အန္တရာယ်ကြုံလာပါက သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးအဖွဲ့များက တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်။

၆။ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအတွက် ကျင့်ဝတ်ကို လေးစားလိုက်နာရန်။

ရှောင်ရန်အချက်များ

၁။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူတစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် လူအများနှင့်ပတ်သက်၍ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် ရေးသားဟောပြောမှု၊ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများ

ဆန္ဒမဲကို အများဆုံးရရှိအောင် ကြိုးစားကြရမည်။ မိမိနှင့် ယှဉ်ပြိုင်သူ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် အနည်းဆုံး နှစ်ဦးမှ အများဆုံး ၁၀ ဦး၊ ၁၅ ဦး၊ ၂၀ စသည်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ ပြိုင်ပွဲ၏ရလဒ်မှာ ရွေးကောက်ခံရခြင်းနှင့် ရွေးကောက်မခံရခြင်းသာရှိမည်။ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သူ တစ်ဦးချင်းစီသည် ပြည်သူ့ကိုယ်စားပြုသည့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်ခံရလိုသူများသာ ဖြစ်ကြသည်။

တရားပင် အနိုင်ယူခြင်းဖြစ်ပါစေ

ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြရာ၌ မိမိအနိုင်ရရှိရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသည့် မူဘောင်အတွင်းမှ နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ကြိုးစားကြရမည်။ မဲဆန္ဒရှင်များအား ဟောကြား ပြောကြား စည်းရုံးကြရမည်။ မိမိ၏ သဘောထား၊ ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်များ၊ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများအပေါ် မိမိတို့ထားရှိသည့် စေတနာ၊ မေတ္တာများကို ထုတ်ဖော်ကြရမည်။ ပါတီကိုယ်စားပြုဖြစ်လျှင် မိမိပါတီ၏ မူဝါဒ သဘောထား လမ်းစဉ်တို့ကို ရှင်းပြကြရမည်။ ဤသို့ စည်းရုံးဟောပြောကြရာတွင် တရားသောနည်းလမ်း

ပြည်သူများ၏ ကောင်းကျိုးကို အစဉ်ဆောင်ရွက် နေရမည်။ မိမိအရွေးမခံရသဖြင့် ပြည်သူများနှင့် ကင်းကွာ၍ မရ။ ရွေးကောက်ခံရသူ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပူးပေါင်း၍ ပြည်သူ့အကျိုး နိုင်ငံအကျိုး ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။

ရွေးကောက်ခံရသူ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာဖြစ်သည့် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိလာနိုင်သည်။ မိမိသည် မိမိအား ဆန္ဒမဲပေးလိုက်သည့်သူများ၏ ကိုယ်စားလှယ်သာဖြစ်သည်ဟု မမှတ်ယူသင့်။ မဲဆန္ဒမှ တစ်နှစ်လုံး၏ ကိုယ်စားပြုသူဟူ၍ မှတ်ယူကြရမည်။ မိမိအား ဆန္ဒမဲပေးခဲ့သူ၊ မပေးခဲ့သူဟူ၍ ကျောသားရင်သား မခွဲခြားကြအံ့။ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူအားလုံး၏ ကိုယ်စားပြုသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ပြည်သူလူထုနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်းကျိုးကို အစွမ်းကုန် သယ်ပို့ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများကလည်း ရွေးကောက်ပွဲတွင် မိမိကြိုက်နှစ်သက်သူကို လွှတ်လပ်စွာ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆန္ဒမဲပေးပြီးနောက်ပိုင်း မဲရလဒ်အရ အများဆုံး အနိုင်ရရှိသူကို ဝမ်းနည်းကာ ကြိုဆိုဂုဏ်ပြုတတ်ကြရမည်။ မိမိဆန္ဒမဲပေးလိုက်သူ အနိုင်မရ ရှိစေကာမူ အနိုင်ရရှိသွားသူအား အများက ရွေးချယ်လိုက်သော မိမိတို့မဲဆန္ဒနယ်၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သည်ဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုလက်ခံနိုင်တတ်ကြရမည်။

ဤသို့ အများစု၏ဆန္ဒကို အနည်းစုက လေးစားခြင်း၊ လိုက်နာခြင်း၊ အနည်းစု၏ဆန္ဒကို အများစုက အလေးထားခြင်း၊ သတိမူတတ်ခြင်းတို့သည် ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ သဘောလက္ခဏာ၊ ဒီမိုကရေစီ၏ အနှစ်သာရ၊ ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာပင်ဖြစ်ပေတော့သည်။

လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ

ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် ရွေးကောက်ပွဲများရှိနေမည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများရှိနေမည်။ ပြည်သူတို့က မိမိကြိုက်နှစ်သက်သူကို ဆန္ဒမဲပေး၍ ရွေးကောက်တင်မြောက်ကြရမည်။ ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာ အစစ်မှန်ကို ခံယူနိုင်ကြစေဖို့ ရွေးကောက်ပွဲများကို ကြီးကြပ်၍ ကျင်းပသော သည့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် အဆင့်ဆင့်သော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲများက ဥပဒေနှင့်အညီ သမာဓာတ်ကျစွာ တရားမျှတမှန်ကန်စွာ ကျင်းပပေးဖို့ လိုအပ်သည်။ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သူ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အသီးသီးကလည်း သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ တရားသဖြင့် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြရန်လိုအပ်သည်။

မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများသည်လည်း လွတ်လပ်စွာနှင့် လျှို့ဝှက်စွာ မိမိကြိုက်နှစ်သက်သူကို ဆန္ဒမဲပေး၍ ရွေးကောက်တင်မြောက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးများ ရရှိကြရန်လိုအပ်သည်။ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ဆန္ဒပေးမှုရလဒ် အစစ်အမှန်ကို ဖော်ထုတ်ကြေညာပေးဖို့ လိုအပ်သည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစေရမည်။ ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တိုင်းအပေါ် ပြည်သူများ ယုံကြည်လက်ခံနိုင်မှု ရှိစေရမည်။ သို့မှသာ ဒီမိုကရေစီ၏အရသာကို တွေ့နိုင်၊ မြင်နိုင်၊ ခံစားသွားနိုင်ကြပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိကြောင်းပါ။

လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နိုင်ပါစေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ တရားသဖြင့် မှန်မှန်ကန်ကန် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ကြပါစေ။

အများ၏ ဆန္ဒသဘောထားကို အနည်းစုက လေးစားလိုက်နာပြီး အနည်းစု၏ ဆန္ဒ သဘောထားကိုလည်း အများစုက အလေးထားသတ်ပြန်ကြပါစေ။ ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာတူတူညီညီ မျှစေစားနိုင်ကြပါစေ။

66 ရွေးကောက်ခံရသူ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာဖြစ်သည့် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍများတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိလာနိုင် . . .

66 မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူအားလုံး ကိုယ်စားပြုသူတစ်ဦး အနေဖြင့် ပြည်သူလူထုနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်းကျိုးကို အစွမ်းကုန် သယ်ပို့ . . .

99

- ၂။ ပြိုင်ဘက်ပါတီများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာညှိုးနွမ်းစေသော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတိုက်ခိုက်မှု၊ အကြမ်းဖက်မှု၊ အမှန်ပေးမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အပြောအဆို အပြုအမူ အသွင်အပြင်များ ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရန်။
- ၃။ ဘာသာရေးကို နိုင်ငံရေးအတွက် အလှည့်စားမပြုရန်။
- ၄။ ငြိမ်းချမ်းစွာ ပညာသင်ကြားရေးကို ထိခိုက်ပျက်ပြားစေရန် သွေးထိုးလှုံ့ဆော် ဟောပြောခြင်း၊ ရေးသားပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မပြုရန်။
- ၅။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများ၏ အခန်း (၁၃) ပါ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဖြစ်မှုစနစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရန်။
- ၆။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေများ၏ အခန်း (၁၄) ပါ တရားမပြုကျင့်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မပြုရန်။

မြင့်မြတ်သောပြိုင်ပွဲ ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုတွင် မဲဆန္ဒမှတ်တစ်နယ်၌ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်မည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ဦးချင်းစီသည် ပြိုင်ပွဲတစ်ခုတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရပေတော့မည်။ ဤပြိုင်ပွဲသည် သာမန် ရိုးရိုးပြိုင်ပွဲမျိုးမဟုတ်။ ပြည်သူ့ဆန္ဒကို အဆုံးအဖြတ်ခံယူရမည်။ မြင့်မြတ်သော ပြိုင်ပွဲတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူအများ၏

များဖြင့် တရားသောလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် လျှောက်လှမ်းကြသူများရှိသကဲ့သို့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်လွှဲများမှလွှဲ၍ ဥပဒေပြဌာန်းချက်များနှင့်မညီမှုများ၊ မမှန်မကန်လုပ်ဆောင်ချက်များလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ရှိတတ်သည်။ တရားသောနည်းလမ်းများဖြင့်သာ တရားသောလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် လျှောက်လှမ်းကာ စစ်မှန်သည့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဂုဏ်ယူနိုင်ကြပါမည်။

ဒီမိုကရေစီ၏ အရသာ

ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရာ၌ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ ဆန္ဒမဲပေးမှုရလဒ်အရ အများဆုံး ဆန္ဒမဲရရှိသူသည် နိုင်ငံသားဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ခံရသူဖြစ်သည်။ ဆန္ဒမဲတစ်မဲတည်းနှင့် အသာရ၍ အနိုင်ရသူ ရွေးကောက်ခံရသူများလည်းရှိတတ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရွေးကောက်ခံရ၍ အနိုင်ရရှိသွားသူသည် ယင်းမဲဆန္ဒနယ်ရှိ ပြည်သူအားလုံး၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သွားသည်။ အရွေးမခံရသူ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည် အနိုင်ရရှိသွားသူ ကိုယ်စားလှယ်ကို အကျိုးခံစားရမည်။ တရားပြန်ရမည်။ မိမိနှုန်းမဲခြင်းကို ကျေနပ်စွာဖြင့် လက်ခံနိုင်ကြရမည်။ ရွေးကောက်ပွဲသည် အပြုမမှန်မဟုတ်ပါ။ ဒီမိုကရေစီစနစ်သည် အမြဲတမ်းအနိုင်ရသူဟူ၍မရှိ။ ဘာကြောင့် နှုတ်ခွင့်မရှိသွားရသနည်း။ လေ့လာဆန်းစစ်၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ကြရမည်။ နောင်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အနိုင်ရရှိအောင် မည်သို့ကြိုးစားသွားမည်ကို နည်းလမ်းကောင်းများ ရှာဖွေဖော်ထုတ်နိုင်ရမည်။